

BREDASCHIE

Staat-, Letterkundig- en

Nieuws-

Dingsdag

COURANT.

Wetenschappelijk

Blad.

7 Februarij.

FRANKRIJK

PARIS, den 4den Februarij.

Men wil zich meer en meer van de meening overtuigd houden dat de lieden van het bewind dadelijk gezocht hebben partij te trekken van het sedert door het ministerieel dagblad *La Charte* tegenoverstaande gerucht betreffende onlusten te Straatsburg, en dat men dit gerucht in den aanvang met een zeker vertrouwen aannam, om daarmede voordeel te doen in de kamer bij gelegenheid van de discussie over het ontwerp nopens het betrekken voor den krijgstraad van militairen die met burgers zich aan eene zelfde misdaad hebben schuldig gemaakt. Het ministerieel dagblad *la Paix*, waarin tegenwoordig artikelen worden geleverd door den bekenden redacteur van het *Mémorial Bordelais*, *Fonfrede*, die men wil dat hier aan het hoofd van een het ministerie toegedaan blad zal worden geplaatst, heeft heden nog een artikel, waarin als van ter zijde wordt aangevoerd dat de krijgstuicht door de gedane vrijpraak met der daad bedreigd wordt; doch de hoofdaanvallen van den Bordeauxschen redacteur zijn tegen den heer *Dupin* gerigt, vooral sedert deze tot medelid der commissie van onderzoek van het gemeld ontwerp benoemd is geworden. » Te lang — dus leest men in *la Paix* — heeft de heer *Dupin* een noodlotigen parlementairen invloed uitgeoefend; hij is een blijvende hinderpaal geweest tegen de vestiging der echte constitutionele beginselen. » Na vervolgens over het gezegde van den president der kamer, dat de natie den Koning, *althoewel* ook Bourbon, aangedonden had, uitgewijd te hebben, besluit het blad met de verzekering, dat het tot het laatste toe volhouden zal, dat de heer *Dupin* een noodlottig is voor het koningschap als voor de meerderheid in de kamer. Terwijl dus de heer *Fonfrede* den invloed van den heer *Dupin* of hetgeen men begonnen is met het *wetgevend dupinisme* te bestempelen, door zijne uitvallen in *la Paix* zoekt te verzwaken, en somwijlen ook den heer *Odillon Barrot* aanrandt, schijnt het *Journal des Débats* meer bijzonder tot taak te hebben genomen om tegen den heer *Thiers* te veld te treden. Het blad zegt, dat het regstreeks, maar gelijk, nog heden van ter zijde en zonder des ministers naam te noemen, doet. Het zijn de drie mannen, bijzonder de heeren *Dupin* en *Thiers*, wier persoonlijke invloed het ministerie voor het oogenblik het meeste hindert.

— Men wil verzekeren dat er weder aan eene ontbinding van de kamer gedacht wordt, zoo de omstandigheden zulk een maatregel noodzakelijk maakten. Intusschen zou men eerst de wetten van den bruidschap en het uitzet willen doen stemmen, om het opgevat voornemen te volvoeren, onmiddellijk nadat de kamer zich tegen het ontwerp van het betrekken voor den krijgstraad had verklaard. Wat hier evenwel van verzekerd wordt, zijn bloote gissingen.

— In een bijzonder bericht uit deze hoofdstad leest men het volgende, dat mogelijk zijn foorsprong vindt in hetgeen reeds de duitsche bladen van de hervatting der onderhandelingen van de beslechting der belgische zaken gezegd hebben.

» Men verwacht binnen kort een Hollandsch diplomaat van Weenen komende, waar hij voorloopige schikkingen heeft getroffen voor de vereeniging eener nieuwe conferentie te Berlijn te openen, ten einde de Hollandsch-Belgische aangelegenheden tot een einde te brengen. Men verzekert dat het kabinet der Tuilerien zich gemogen toont om deel van deze conferentie uit te maken, terwijl het duitsch dit tot heden bepaald geweigerd heeft. Dit zou een nieuw overredelbaar bewijs zijn van de welinge overeenstemming tusschen de fransche en britsche gouvernementen staande.»

— Naar hetgeen men hier uit Londen vernomen heeft, zou de zaak van de in beslag neming van het engelsch schip *Vixen* door de russen tot heden veel te overdreven zijn voorgedragen, en de graaf *Pozzo di Borgo* aan lord *Palmerston*, namens zijn gouvernement, belooft hebben, dat hetzelfde dat vaartuig aan deszelfs eigenaars zoude wedergeven.

— Ongezeant te Petersburg, de *Barania*, wordt gesat tegen het laatst der maand te Parijs terug verwacht. Er wordt altijd van gesproken dat men hem de portefeuille van binnenlandsche zaken wilde opdragen.

— De maarschalk *Claude* is nog niet aangekomen in de hoofdstad. Hij bevond zich den 31sten in Toulouse om van daar hermaats te komen.

— Een onzer bladen verzekert dat de generaal *Bugeaud* gisteren naar Straatsburg verwezen is om den generaal *Volot*, over wiens bestuur men niet bijzonder tevreden schijnt, in het militair kommandement te vervangen.

— De jonge hertog van *Aumale* heeft dezer dagen van Mad. de *Pauchères* een vleugel van het paleis Bourbon voor de som van 400,000 fr. gekocht.

— Het eigendomsrecht van het *Journal de Paris* is deze week verkocht voor eene som van 45,000 fr. Dit blad zal nu voortaan des morgens verschijnen, en zoemen zegt op nieuw in den ministerielen geest worden gesteld.

— Nog een aantal personen zijn gisteren, op *Meunier's* aanduidingen, als deelgenooten van geheime genootschappen, in versterkte bewaring genomen. — Eergisteren heeft het hof van assisen uitspraak gedaan in de zaak van het zogenaamd *familie-genootschap*, en sommigen der beklaagden vrijgesproken, doch zeker geestelijke *Dabocage*, als schuldig van deel te hebben genomen aan tegen het gouvernement vijandelijke plannen, tot vijf jaren gevangenis, eenige anderen tot een- en tweejarige gevangenis veroordeeld.

— In de *Sentinelle des Pyrénées* komt een bijzondere brief voor, waarin verzekerd wordt dat het bestuur te Madrid de gedragingen van den generaal *Rodil* uit een guster oogpunt dan de algemeene meening zich er over uitliet, beoordeeld had, en voornemens was hem het opperbevel over het Noorderleger op te dragen, ter vervanging van *Espartero*, wien sommige lieden van invloed te Madrid, wegens zijn lang dralen vóór en na het ontzet van *Bilbao*, van verraad beschuldigden. *Espartero* was bovendien bij de Engelschen niet zeer in aanzien. Men zou dan de operaties tegen de karlisten staken tot op de aankomst van den nieuwen chef.

— De laatste berichten uit Madrid, die weinig bijzonders behelzen, loopen tot den 28sten Januarij. Men sprak daar veel van eene memorie die de generaal *Narvaez* aan de cortes zou hebben ingediend, waarin hij zich bitterlijk beklagde over de handelwijze des bestuurs te zijnen opzichte. — De regering begon gebruik te maken van de buitengewone maatregelen die haar onlangs door de cortes, in geval van nood, zijn toegestaan te nemen. Zeven-en-vijftig personen, zegt men, hadden, in den nacht van 27 op 28 Januarij, het hof van assisen, om de zaak van de *carlisten* te verlaten. Onder dit aantal bevond zich niet één persoon van enig aanzien. — De kolonel *Bull* was naar Majorka verbannen.

Het ontwerp der staatsregeling moest tusschen 12 en 15 Februarij aan de cortes-vergadering worden aangeboden. Naar hetgeen van dit ontwerp uittekte, zou in hetzelfde het bestaan van twee kiesvergaderingen worden opgeheven. Het eenige punt waaromtrent men het niet eens had kunnen worden, was, of men van de kiezers die de kandidaten tot het Pairschap zouden benoemen, een hooger aandeel in de lasten zou vorderen dan van die hetwelk voor de kiezers der tweede kamer zou worden vereischt. De wet op de vrijheid der drupers zou ook eerlang in discussie worden gebracht. Het rapport der commissie was reeds in gereedheid. — De uitbetaling der dividenden die dezer dagen geschorst was, ging weder haren gang; maar men wanhoopte er aan of de houders van renten, waarvan de voldoening tot Februarij of Maart was uitgesteld, wel in die betaling zouden deelen, ten zij de heer *Mendizabal* zich uit eene nieuwe hulpmiddelen fondsen mocht kunnen aanschaffen.

Uit het Noorden van Spanje had men te Madrid geene ijding; uit Valencia had men daar echter zeer voordeelige berichten. *Cabrera* was namelijk te *Torreblanca* geheel geslagen door de kolonne van den brigadier *Borso di Carminas*, die hem een aanzienlijken voorraad levensmiddelen en de vruchten van zijne strooptogten zou hebben afgenomen.

In den *Caellano* van den 28sten leest men dat de overvloed van levensmiddelen te *Bilbao* zoo aanmerkelijk was dat verscheiden vaartuigen met hunne ladingen genoodzaakt waren geweest te vertrekken, daar zij hunne waren niet van de hand konden zetten. — Naar luid van brieven uit *Vittoria*, zou de generaal *Alaix* zich den vaden Januarij aan het hoofd zijner divisie bevonden hebben, en met het generale bevel van *Alava* zijn bekleed geweest. — Don *Carlos* heeft, volgens den *Español*, een besluit uitgevaardigd waarbij hij het opvatten der wapenen, voor de verdediging zijner zaak, voorschrijft aan alle mannelijke ingezetenen van 18 tot 50 jaren. Dit bevelschrift zou den 15den der vorige maand in alle deelen zijn afgekondigd.

— Slechts eenige koopen 3 pCt. op een maand tijd, werden op heden ter beurse gedaan; overigens ging er bijna niets om. Het werd ook geen nieuws verspreiden en, alleen verzekerd dat het gouvernement uit Straatsburg gunstige berichten had. De betalingen die er van wege de likwidatie moesten gedaan worden, liepen geregeld af. De 5 pCt. waren nog eenigzins meer dan de 3 pCt. gewild; aangezien men als zeken acht dat er geen reductie dit jaar zal voorgesteld worden. De Sardijnische renten die gisteren enigzins daalden op het gerucht van den dood des konings van Sardinië, her namen heden hun vorigen koers; dit gerucht geheel on-

gegrensd zijnde bevonden. De Spaansche fondsen waren flauw, schoon men ook, door berichten uit Madrid van den 28sten, vernomen had, dat men met de betaling van den halfjarigen interest der binnenlandsche schuld was voortgegaan. De notering was heden (4 Februarij) 5 pCt. 109,25; 5 pCt. 79,50; Nap. renten 88,55; Portugal 31 1/2; Spanje Ardoin 26 3/8; Passiv. Nieuwe Differ. 11 1/2; Rom. L. 102 1/2.

D U I T S C H L A N D.

BERLIN, den 30sten Januarij.

De *Preussische Staats-Zeitung* meldt dat Z. M. de Koning, uit hoofde van de verscheiden belangrijke deels de geheele monarchie deels verschillende gewesten betreffende wetten die, volgens de staatsregeling aan de stenden moeten worden onderworpen, gereed liggen, bevolen heeft dat in het loopende jaar de landdagen in alle de gewesten des Rijks zullen worden bijeengeroepen. Den 20sten Januarij waren dan ook de stendenvergaderingen van Brandenburg, Pommeren, Polen, Saksen en Silezie geopend. Met die van Pruisen en Westphalen zou dit den 10den der loopende maand plaats hebben. Die der Rijn-provincien echter hebben, naar de plaatselijke gesteldheid in hunne streken, geoordeeld dat de maand Mei de geschiktste tijd van bijeenkomst was, en reeds vroeger verlof van den koning gekregen om in Mei te vergaderen.

Onder de wetten die in de gewestelijke vergaderingen behandeld zullen worden, een algemeen reglement op het onderhouden der wegen op.

Bij kabinets-rescript is bepaald, dat misdaden of overtredingen door studenten der hooge school te Bonn gepleegd, niet meer naar de aldaar nog in werking zijnde fransche, maar naar de Pruisische algemeene strafwet zullen worden beoordeeld; en die overtredingen, waarop niet meer dan eene maand gevangenisstraf staat, enkel door den akademischen senaat zullen worden onderzocht en gestraft.

De *nieuwe Telegraaf*, welke in plaats van de Frankfurter Beurscourant hier verschijnt, en door Dr. *Gutzkow* wordt geschreven, heeft eenigen dagen geleden bevel gekregen om hare uitgave te staken.

FRANKFORT, den 1sten Februarij.

In den avond van den 25. Januarij, heeft men te Cuxhaven en ook op andere plaatsen, een vreemd luchtverschijnsel gezien, hetwelk eene soort van noorderlicht schijnt te zijn geweest. Het verscheen zich in het noordwesten, en steeg tot eene hoogte van 45 graden, stelde dan twee schijven voor, die de grootte hadden van twee volle manen. Tusschen deze beide zag men eene dubbele, melkwitte streep, die nog hooger naar de pool opliep. De schijven waren gloeiend rood. Dit luchtverschijnsel werd ongeveer 15 minuten opgemerkt.

Onlangs heeft men te Oos, nabij Baden-Baden, in den grond het geraamte van eenen elefant gevonden; de kleinere beenderen waren vergaan, doch de grootere zijn zeer wel bewaard.

Uit München schrijft men dat aldaar de tijding van de aankomst van hunne Grieksche Majestaten te Venetie, was ontvangen. De graaf von *Armanberg* zal na zijn vertrek uit Griekenland, nog eenigen tijd in Italië doorbrengen tot herstelling zijner gezondheid en daarna, omtrent de maand juni naar Beieren terugkeren, om in zijn vaderland die rust te vinden, die hij zich bij de behartiging van de belangen des Heilschen staats heeft moeten ontfagen, voor welke opoffering men hem, zoo als de beiersche brieschrijver zich uitdrukt, met een doornenkroon heeft beloon. — Te München bleef de gezondheidstoestand bij voortdurend goed.

Uit Athene vernemen men dat de tijding van den dood van *Maromichali* die in het geleide van koning *Otto* naar Beieren was gekomen en daar aan de cholera is overleden, in de grieksche hoofdstad, en voornamelijk te Maina, waar *Pietro-Bai*, zijn vader, woont, veel dreefheid had verwekt. Deze ongelukkige vader van loer zijnen eenen zoon bij den aanval op *Capodistrias*, wanner hij dodelijk door het volk werd omgebracht; zijn tweede zoon onderging in het openbaar het doodvonnis dat ter zake van dien zelfden aanval over hem was uitgesproken, en nu werd zijn derde zoon een slagtoffer van de cholera. Bij het vernemen van dit laatste sterfgeval hebben de Maino ten algemeenen openlijke rouwteekenen aangenomen. — Geene mindere schrik had de tijding van de stranding der grieksche brik *Nelson* bij Gastuni, te Athene verspreid. Die brik had drie hondeed duitsche vrijwilligers die uit de grieksche dienst waren ontslagen, aan boord; deze zijn evenwel alleen gered. Voor de marine van Griekenland, die op zulk eene kleine loodt gesteld is, is echter het verlies van de schoone brik *Nelson* en dat van de patrouilboot van Smyrna, welke eenigen tijd geleden verging, al zeer gevoelig te beschouwen. — Griekenland wordt voortdurend nog door roofterenden verontreinigd. De gebrueders *Condoroffis* moesten den 20sten December worden ter dood gebracht; maar 's avonds te voren werd de scherpreiter door twee grieksche soldaten in zijn huis vermoord. De terregstelling moest dus verschoven worden. — De oppositie moet, volgens deze berichten, nog steeds aan het worden zijn, en de dagbladen, waaronder voornamelijk de *Elpis*, geene middelen ontzien om twist en tweedragt te zaaien en aanmaningen aan het volk doen, waarbij men zijne verantwoordiging niet kan bezingen. Voornamelijk nemen zij thans tot het voeren eene schandelijke taal, aanleiding uit het gevangennemen van den oproerpre-diker *Garnanos*, uitgever van het dagblad, de *evangelische trompet*, die, op aanzoek van de synode, door de regering naar het klooster van *Skithos* werd verwezen, en, bij zijne tegensporreling, door gendarmes daarheen werd gebracht. Een bevel door de synode zelf gevraagd en door eene regering verleend, die de belangen

van Griekenland zeer ter harte schijnt te willen nemen, wordt gewraakt als eene mishandeling van de leersaars, als het, door vreemden met voeten vertreden van de godsdienst, enz. — Tot de ontvangst des konings en de koningin werden toebereidselen gemaakt.

Te Weenen waren den 28sten Januarij genoteerd. Met. 104 1/2; 4 pCt. 99 3/8; 3 pCt. 75 1/2; Bankactien 1365 1/2.

N E D E R L A N D E N.

WREDA, den 6den Februarij.

Bergsteren avond is er bij den Engelischen minister aan ons hof, groot partij gehouden, waarop ook Z. K. H. de Prins van Oranje zich bevonden heeft.

Den 3den dezer is te 's Gravenhage, tegen gelofte, in het hof genomen de persoon van *Joh. Marijn Snijders*, die reeds vroeger terzelfder zake aldaar te regt gestaan had, doch toen door de kamer van beschuldiging is vrijgesproken.

De minister van Staat, ad interim liet het bestuur van finantien belast heeft ter kennis van de belanghebbenden gebragt, dat, te beginnen met de maand februarij, dagelijks bij de Nederlandsche bank te Amsterdam en ten kantore van de overige agenten van den algemeenen Rijks kassier in de hoofdplaatsen der provincien, als ook te Rotterdam, en vervolgens respectievelijk naar de verschijndagen, in 1857 zal worden geaccordeerd tot de uitbetaling aan de 12 maanden renten tegen 4 ten honderd, op de vroeger gebleven schatplichtigheden, ingevolge de wet van 28 April 1854 uitgegeven (f 24 voor die van f 600, f 12 voor die 300 en f 4 voor die van f 150), en zulks tegen kwitantie, kosteloos ten kantoren voormeld verkrijgbaar.

Bij de hervatting van de werkzaamheden van de Tweede Kamer der Staten Generaal zullen, onder anderen, aan derzelver beraadslaging onderworpen worden elf ontwerpen van wet, tot herziening van het eerste boek van het wetboek van burgerlijke regtsvordering. Reeds zijn deze voordragten, benevens eene memorie tot toelichting, bij de leden van gemelde kamer ontvangen, en zij zullen derhalve, onmiddellijk, een onderwerp van onderzoek en van overweging, bij de kamer uitmaken.

In den aanhef dier memorie van toelichting wordt, onder anderen, gezegd, dat men bij de herziening van de onderscheiden titels, betreffende het eerste boek, van het beginsel is uitgegaan, dat alle manier van procederen, welke ook de vormen mogen zijn, die in het oneindige kunnen verschillen, en in ons vaderland zeer verschild hebben, behoort te steunen op de gronden, eener goede redekunde, opdat de staat des geschils en der zoo dikwijls daarin opkomende tusschengeschillen, doende dingplichtige partijen met duidelijkheid en juistheid worde voorgesteld, en derzelver onderscheidene vorderingen en beweringen op zodanige wijze worden voor den regter gebragt, dat deze in staat zij gesteld, om, op zijne beurt, naar de wezen eener goede redekunde, op elk punt des geschils, de toepassing der wet op de hem voorgestelde en bewezen of erkende daadzaken, uit te spreken. Dit doel, te bereiken met den minst mogelijken omvang, met den meesten spoed en met de minste kosten door de gedurverende partijen, is de pligt der wetgevers bij het vaststellen van wettelijke bepalingen op de wijze van regtsvordering; maar hij behoort tevens te zorgen, dat hij de onderscheiding der zaken niet aan eene te ver gedrevene zucht tot eenvoudigheid; de duidelijke ontwikkeling van den staat des geschils niet aan eene overdrevene bespoediging; de zekerheid der regterlijke uitspraken niet aan te groote besparing van kosten, opofferen. Door in die uitspraken te vervallen, zoude men gevaar loopen van het doel te missen, hetwelk men zich voorstelt te bereiken. Uit dit oogpunt het reeds aangenomen wetboek van burgerlijke regtsvordering tot een onderwerp van herziening hebbende geleid, heeft men geoordeeld dat hetzelfde, bij al het goede, dater in gevonden werd, nog veel te wenschen over liet. Men bedoelt hier niet zoo zeer het gemis van die vaste regtsbeginselen, die tot grondregelen zouden hebben kunnen dienen, om de te bepalen vormen af te leiden, en op welker opneming, het zij in het vierde Boek van het burgerlijk wetboek, het zij als eene inleiding in het wetboek van burgerlijke regtsvordering, vroeger wel eens door sommige leden der Tweede Kamer is aangedrongen; maar men heeft gemeend dezelve aan de regtswetenschap en hare uitleggers te moeten overlaten, en in der daad, wanneer men in aanmerking neemt, dat ook in het burgerlijk wetboek en in het wetboek van strafvordering, het regtswetenschappelijke aan de regteer is overgelaten, dat men het, evenwel, niet wenschen kan, dat men ook in het wetboek van burgerlijke regtsvordering, denzelfden gang heeft gevolgd; en men heeft gemeend dat te volhardiger te kunnen doen, omdat het fransche wetboek van burgerlijke regtsvordering, hetwelk sedert zoolang bij ons in gebruik is, en aan hetwelk de regtsvoorspraken en de regters gewoon zijn, op dezelfde wijze is te werk gegaan, zonder dat zulks, zoo verre bekend is, tot ongelegenheden aanleiding heeft gegeven; het zal voldoende zijn indien slechts de voorgeschreven vormen op bekende regtsbeginselen steunen en daartegen niet aandringen. Maar door de aanmerking dat het aangenomen wetboek van burgerlijke regtsvordering veel te wenschen overlaet, bedoelt men de onvolledigheid van vele bepalingen, als daar zijn: het bepalen van partijen door natuurlijke schikking, zonder eenighen aanvang, dat aan zodanige schikking zoude knippen worden effect gegeven, het gemis van genoegzame onderscheidingen in de dagvaardingen naar mate van de verschillende betrekking der gedaagden, de gapingen in het stuk der wraking van regters, die niet genoeg geleidelijke orde in de afdeelingen die van wettenden handelen; het niet met voldoende juistheid bepalen, welke overtredingen van vormen aan nietigheid onderhevig en welke daarentegen door eene daad der wederpartij, als gedekt te beschouwen zijn; — onder

scheiden noodzakelijke bepalingen betrekkelijk het hooren van getuigen, hetzij voor den kantonregter, hetzij voor hoven of regtbanken; het doen van plaatselijke bezichtigingen, of het innemen van berichten van deskundigen en dergelijke; maar vooral was in het aangenomen wetboek tastbaar, het gebrek aan eene goede litiscontestatie, waarnit natuurlijk het gevaar moet ontstaan van verwarring te zien geboren worden, uit welke men zich niet zoude kunnen redden, dan door willekeurige bepalingen van den regter in elke voorkomende zaak; men behoeft bij de gevolgen daarvan niet lang stil te staan om niet te bevroeden welke verscheidenheid van praktijk en jurisprudentie daaruit zouden geboren worden, welke het voor den hooften raad zelve zeer moeilijk zijn zoude, weder tot een middelpunt terug te brengen, en welke moeite daardoor aan de voorzitters der regtbanken zoude worden veroorzaakt tot groote vertraging van de behandeling der zaken zelve en zeker niet tot besparing van kosten voor partijen, welke aan vele opveerzende incidenten zouden zijn blootgesteld. Men heeft dan ook getracht in dit gebrek te voorzien door in het Wetboek weder op te nemen het stellen van praktijks, het doen van verklaring daarvan ter terechtzitting, het laten instrueren der gedingen, door de wederzijdsche praktijks, en zulks bij akten van de meest gereede partij; men heeft eene keuze moeten doen tusschen dezen gang der zaak, en tusschen het voorschrijven van termijnen op de openlijke terechtzitting, dit laatste zoude met geen vrucht kunnen geschieden, indien de termijnen niet peremptoir bepaald werden: maar dan valt het tevens in het oog, dat ook dit peremptoir niet zoedanig volstrekt zoude kunnen zijn, of men zoude, om redenen van billijkheid een weg tot purge van verstrekken moeten toelaten welke daar, of als een werk van gewoonte door onderlinge toegankelijkheid van praktijks van degelijke gebruik zouden worden, of aan betelike of wettelijke twiigedingen zouden voedsel geven, en in beide gevallen de rekeningen van salaris ten laste van partijen zouden vergrooten, zonder dat de goede regstbedeeling er iets bij zoude winnen; het spreekt na dit gezegde wel van zelve dat men aan de andere wijze van doen, aan welke men ook nu zonder merkbare ongelegenheden gewoon is, de voorkeur heeft gegeven.

— Als consul van Griekenland voor de stad Amsterdam en onderhoorigheden, is erkend de heer *Stefano Palego*.

— Hier te lande zijn Javasche couranten tot den 8ten October ontvangt. Men vindt in dezelve het volgende bericht.

» Batavia, den 27sten September 1836.

» Zondag den 27sten September, is Zijne Excellentie de Gouverneur-Generaal, van eene volbrachte inspectie-reis over de Residentie Pekalongan, Banjoemas, Tegal en Cheribon, met de Stoomboot van de *Capellen* te dezer Hoofplaats aangekomen en met de bepaalde eerbewijzingen ontvangen.

» Men heeft met genoegen opgemerkt dat Zijne Excellentie eenen goeden welstand genoot, en men verneemt dat het bezoek der gemelde Residentie, Zijne Excellentie stof tot bijzondere tevredenheid heeft opgeleverd.

» Zijne Excellentie den volgende dag, den door den Koning benoemden Raad van Indië, plegtig geïnstalleerd hebbende, is dadelijk dooreen naar Buitenzorg teruggekeerd.

Voorts moet men aan twee publicatiën van Zijne Exc. van den 26sten dier maand, bij deene waarvan kennis gegeven wordt dat volgens koninklijk besluit van 20 Febr. het tot heden in werking zijnde reglement op het beleid der regering in Nederlands Indië wordt vervangen verklaard door een ander daarbij gearresteerd reglement in 108 artikelen bestaande.

Bij de andere wordt ter kennis gebragt het Koninklijk besluit van den 5 April laatstleden, waarbij de tegenwoordige raad van Nederlands Indië wordt onthouden, en tevens benoemd tot vice-sident van genoemden raad, de heer *J. C. Goldman*, en tot raden van Indië, de heeren *J. I. van Sevenhoven*, *J. C. Reijnders* en *Mr. H. G. Nabulj*, die, na afleggen van den daarvoor door Z. M. den Koning vastgestelden eed, hunne functien hebben aanvaard. Bij besluit van den 25 September heeft Z. Exc. de functien van secretaris van den raad van Nederlands Indië opgedragen aan den secretaris der generale directie van financiën, *J. Butijn Bik*.

Blijkens diezelfde couranten, zijn aldaar overleden, den 20sten Juli, *Paulw Eliza de Lau*, kapitein der infanterie, en plaats kommandant te Muntok; den 31sten Juli aan boord van de praam Taubangen kollet, de weladeligste heer *Hendrik Hana*, 2de luit. der infanterie.

Men vindt voorts in de ontvangen berichten een aantal door Z. Exc. den Heer gouverneur generaal in Rade gedane benoemingen.

Dat beginselobsheid een hoofdkenmerk is van den geest der eeuw, is overbekend; dat de staatkunde, — voor zoo veel zekere kunstgrepen in het bestuur der volken dien naam mogen dragen, vooral door dien kanker wordt aangetast, en dat zoowel de Oostelijke als de Westelijke mogendheden daarmede besmet zijn, heeft de ondervinding der laatste jaren ter yelle bewezen; maar wij geloofden niet, en willen ook niet gelooven, dat de redenen van staat niets anders zouden zijn, dan de beweegredenen van persoonlijk eigenbelang. Dat er dikwijls veel met den mantel van het Vaderland bekleed wordt; wat den stempel van eigenbaat moest dragen, is waar; en wij weten het, dat men niet oppervlakkig oordeelen maar onderzoeken moet. De *Allgemeine Zeitung* deelt een bericht mede uit Parijs, waarin aan het eigenbelang des heeren *Thiers* diens ijver voor schoonvader *Doane* zou een aanzienlijk deel zijner fortuin in de Spaansche fondsen hebben gesteken. Wij gelooven niet dat zulke

beweegredenen aansporen kunnen, om, voor eigen winzucht, het bloed van zoovele dapperen en de zware geldelijke opofferingen der natie in de waagschaal te stellen. — Goudorast, om door rijkdom aan het staatsbestuur te geraken is wel heerschend in Frankrijk in dit tijdsgewricht; de weelde is wel ten hoogsten top gestegen; het is ook nog waar dat de anderhalf millioen rijke minister *Thiers*, nog maar zes jaren geleden, de arme journalist *Thiers* was; maar waarom moet men voor elke zedelijke overtuiging in het staatkundige eene baatzuchtige reden opzoeken? Of wil men er mede zeggen, omdat de Julij-revolutie veroorzaakt is door den rijken burgerstand, en door de letterwereld, die zich wiken laten gelden; omdat goud en eigenbaat van die revolutie de roerselen waren; en omdat de zedelijkheid er niets mede gemeens had: daarom kent men thans geen deugd meer. Frankrijk zoude (in het geval dat men de wezenlijke oorzaak, waarom de heer *Thiers* de gewapende interventie voorstond, hadde aangeduid) alsdan zijn overgelaten aan fortuinzoekers, die met het goed en bloed der onderzich mesten. Doch zulke voorgegevene beweegredenen zijn even weinig te onderstellen, als de zedelijke medeplichtigheid van den faubourg *Saint-Germain* aan de herhaalde aanslagen op den Koning der Franschen. Dat *Thiers* fortuin gemaakt heeft, heeft hij met de meeste Fransche staatslieden sedert 1830 gemeen; daarvoor leven zij in de Nieuwe Eeuw.

In de zitting van de belgische kamer van vertegenwoordigers van den 1den dezer is weinig meldenswaardige voorgevallen. Daar in zijn met algemeene stemmen de ontwerpen van wet aangenomen, waarbij buitengewone en gewone naturalisatie wordt verleend aan verscheidene personen, waaronder de generaal *Miellon*, *Gau-thier* en anderen. Heden zou de kamer de discussie over het budget van binnenlandsche zaken beginnen.

— De werkzaamheden van den spoorweg tusschen Mechelen en Leuven worden met den meesten spoed voortgezet. Des nachts zelfs wordt er aan gearbeid.

— Heden zou te Brussel eene mis worden gevierd door de maatschappij der *ware vrienden van Linnaeus*, ter gelegenheid van den naamdag van de Heilige *Dorothea*, patrones der tuinders. Deze mis was in geen 40 jaren gevierd, en men verwachtte dat alle beminnaren van planten en bloemen dezelve zouden bijwonen. Ieder tuinman zou in de kerk eene verzameling van planten en struikgewassen ten toon stellen.

— Volgens de berichten van Lissabon tot den 26sten, die men te Brussel over Engeland ontvangen had, zou in de zitting der cortes de verkiesbaarheid der ministers tot leden van dat hightaam met eene meerderheid van 44 tegen 19 stemmen zijn vastgesteld.

— De koers der Spaansche Ardoins is zaterdag ter Antwerpsche beurs, onveranderd op 23½ gebleven. Er werden weinig zaken gedaan. Na de sluiting hadden er nog eenige koopen tegen 23½ kont. plaats. De notering was heden (4 Februarij) Belg. 100½; O. Metall. 105½; Sp. Ardoins 23½; Passive 8½; Nap. renten 92½; B. Talliere 60; Sicil. 92½; Rom. L. 101; Id. te Antw. 99; Braz. 85½. — Wisselkoers op Amsterd. en Rotterd. ¼ pCt. verlies k. z.

A L L E R L E I.

Aan het bureau der marine te Londen zijn dezer dagen de volgende voor de dienst onbruikbaar geworden oorlogschepen publiek verkocht: *Narcissus* van 32 stukken geschut voor 1400 p. st.; *Surly*, 400 p. st.; *Prince*, 104 stukken, 6500 p. st.; *Vanderble*, 74 stukken, 4700 p. st.; *Salisbury*, 58 stukken, 3000 p. st.; *Immortalité*, 38 stukken, 2500 p. st.; *Tamar*, 26 stukken, 900 p. st.; *Arachne*, 18 stukken, 1100 p. st.; *Ferret*, 10 stukken, 600 p. st.; *Onys*, 10 stukken, 600 p. st.; *Procris*, 10 stukken, 660 p. st.; makende te zamen 22,450 p. sterl. of f 269,400 Nederlandsch.

— In Engeland is men voornemens eene compagnieschap te vormen, welke de noodige gelden en middelen zal aanschaffen om den gouden troon der Incas op te vissen, die de Peruanen, bij de nadering der Spanjaarden, in de rivier *Cacamarca* wierpen, en die, ondanks alle pogingen der Spanjaarden, tot heden toe niet is terug gevonden.

— De kosten van het opgraven van Mvr. *Malibran* lijk te Manchester, het deswege gevoerde proces, en de nieuwe begrafenis in België worden op 12,000 p. st. (of f 144,000 Nederlandsch) berekend.

— De eerste courant welke in Schotland werd gedrukt verscheen te Edinburg in 1652 en heette *A Journal of some passages and affairs*; sedert heeft het getal der nieuwbladen zich allenkens vermeerderd. De eerste courant te Glasgow werd in 1715 uitgegeven en was genaamd *The Glasgow Courant*. In 1793 werden in Schotland 14 en in 1825 reeds 35 dagbladen gedrukt, als te Edinburg 11; Glasgow 5; Aberdeen 2; Dumfries 2; Dundee 2; Ayr 2; Inverness 2; Kelso 2; Montrose 2; Perth 1; Paisley 1; Cupar-in-Fife 1; Stirling 1; Greenock 1. Op het oogenblik werden in Schotland 55 couranten uitgegeven.

— Een te St. Johns (in Noord-Amerika) verschijnend nieuwblad verhaalt een merkwaardig voorbeeld van den uitgebreiden handel die aldaar in Noord-Amerikaansch werkhout wordt gedreven. Het huis van *Pollock, Gilmore, en Comp.* heeft zich op dezen handel uitsluitend toegelgd en tot dit einde acht commanditen opvoeten werkhout, tot het kappen, vervoeren en behakken van hetwelk 15,000 menschen en 500 paarden en ossen aanhoudend worden vereischt. Het getal der daartoe gebezigde schepen bedraagt 21, te zamen metende 12,000 tonnen en bemand met 500 zeelieden. Deze schepen doen jaarlijks ten minste twee, enkele derzelve ook wel drie reizen.

Voor weinige dagen waren twee jonge walvisschen tot nabij Westmijsterbrug de Theems met den vloed opgekomen en ver-
toonden zich van tijd tot tijd aan de oppervlakte van het water.
Gelyk te denken is, werd op deze dieren spoedig jacht gemaakt door
een groot aantal schuiten, uit welke onophoudelijk op deze dieren
werd geschoten, waardoor dan ook ten laatste een werd bemagtigd
doch het andere wist zijne vervolgers te ontkomen.

Nieuwste Fransche Letterkunde.

PROSE; par Madame AMABLE-TASTU, 2 volumes.

Eene aansienlijke hoeveelheid losse stukjes vinden wij in deze
twee deelen verzameld, die, uit de pen gevloeid van eene vrouw,
eer doen aan haar verstand en haar gevoel, zoo als zij getuigen
van haar vernuft en haren geknischten smaak. De kens is geluk-
kig om, in het *Museum Litteraire* op te nemen, en alzoo door eene
goedknope uitgave algemeen verkrijgbaar te stellen die aangename
vruchten van den letter-arbeid eener kiesche en geestige schrijfster.
Hoewel *Fanny de Ruyss* een typt is van eenen werkelozen
mensch, die, vol grootsche planuen evenwel niets uitrigt, is het
karakter nogtans zoo juist afgeteekend; zijn de gevolgen van het
leed en van de armoede waarheid afgebeeld, dat het dikwerf nuttig
zijn kan als vermaak te lezen. Zoo zal waarschijnlijk voor menig-
de les niet verloren zijn; die in *La Protégée* wordt medegedeeld,
zij verdient althans wel opmerking. *Le souvenir*, *Swann's Genetiere*,
en *En l'honneur de l'idée de Norah Clary*, maken met de beide stukjes het
eerste deel uit; en zijn niet ongevaltig. In het tweede deel trok
vooral onze aandacht de levendige voorstelling van *Trop tard*;
het vertelt het *le Bracquet Mause* toont aan hoe de grootste schat
niet gelukkig maakt; en is gegrond op dat onverklaarbaar gevoel
of op een zinsbedrog, dat ons bij de eerste ontmoeting of bij het
beschouwen van voor het eerst bezochte plaatsen ons doet ge-
looven, dat hetgeen wij voor het eerst zien, werkelijk door ons
vroeger gezien was. Dat gevoel heeft misschien menig een, met de
schrijfster ondervonden. Altemaal kwam ons *Ether à Saint Cyr*
voor; de natuurlijke en losse schrijfstijl wist een eenvoudig ver-
haal regt vernakelijk voor te stellen. *La Guirlande*, *Deux visites*
à *Malmaison*, *Les Expériences*, zijn kleinigheden die de groote ver-
halen als het ware verbinden; waarvan *Une soirée de Dupe* een
naar waarheid geschilderd tafereel van Parijssche zeden voorstelt. Ge-
ruikt hebben wij aan dit geschrift onze goedkeuring hechten, en
vinden dat geene zwaarigheid om hetzelfde aan te bevelen. Die ver-
halen tegenen eene aangename tijdskorting op in verlorene oogen-
blikken; en door zij nuttige werken bij een geestige en bevallige
voordragt zagen; gelooven wij dat men deze twee deeltjes niet on-
gelezen zal uit de hand leggen. Eene gelukkige vertaling die losse
stukjes zoude zeer wel voegen in onze tijdschriften of almanakken.

SCHOUBURG TE BREDA.

Met Hooge Toestemming,

zullen de Nederlandsche Tooneelstukken, onder Directie van Meis-
vrouw A. C. OTTINGH, het genoegen hebben te vertoonen.

Op Dingsdag den 7den Februarij 1837:

DE VERZOENING, of de Broedertuist, beroemd Tooneelstuk
in vijf bedrijven. Na hetzelfde: DE KALKOEN VAN BREDA,
Zangspel in één bedrijf.

BEKENDMAKING.

Ms. F. R. VAN NAERSEN, Notaris te Breda, als daartoe
bevoegd bij uitspraak van de Regbank van Eersten Aanleg, zit-
ting houdende te Breda, van den 27sten December 1836, be-
hoorlijk geregistreerd, zal, op Donderdag den 9den Februarij
1837, ten herberge van de Wed. VAN BAAL, op de Beek,
onder 's Princenhage, des avonds ten 5 ure, aan de hoogstbie-
denden provisorieel toeschatten.

Eerste Koop: Een perceel HOOLAND, groot 1 bunder,
21 roeden, gelegen in den Angel, te Princenhage; kadastraal
bekend sectie A, n°. 392.

Tweede Koop: Een perceel HOOLAND, groot 1 bunder,
32 roeden, 40 ellen, gelegen als voor; kadastraal bekend sec-
tie A, n°. 398.

Derde Koop: Een perceel HOOLAND, groot 67 roeden,
20 ellen, gelegen in Strijen, te Princenhage; kadastraal be-
kend sectie E, n°. 410.

Vierde Koop: Een perceel HEIDE, groot 2 bunden, 13
roeden, 50 ellen, gelegen op het Parkenseind, te Princenhage;
kadastraal bekend sectie E, n°. 368.

Informatie te bekomen bij den Notaris voornoemd.

TE HUUR om dadelijk te aanvaarden.

Eene sinds korte jaren geheel nieuw gebouwde HEEREN-
HUISGE, met negen zoo boven als beneden-Kamers, als
keuken, Kelders en Stallingen, gelegen in het midden
van een fraaie Tuin, beplant met exquise vruchtbomen,
heestergewassen en vrschuyvers, op twee kleine uren afstands
van Breda.

De bij L. E. BOSCH, Boekhandelaar te Utrecht, geopende
Inteekening op DE VEREENVOUDIGDE DOORZIGT-
KUNDE, naar het Eransch van LE BRETON, met 57 ge-
graveerde Platen, zal met den 1. Maart aanstaande ge-
sloten zijn. De HH. Boekhandelaars worden verzocht,
tegen dien tijd, het getal hunner inteekenaars op te geven.

Bij denzelfden zijn van de pers gekomen en alomt verzonden:

1°. TH. G. VAN LIDTH DE JEUDE, *Math. Mag. Phil. Nat.*
Dr., gewoon Hoogleraar in de Dierkunde, in de verge-
lijkende Ontleedkunde en Physiologie aan de Hoogeschool
en Vee-Artsenijsschool te Utrecht, ONTLEEDKUNDIGE
AFBEELDINGEN, ten gebruike der VEE-ARTSEN en
KWEKKELINGEN van 's RIJKS VEE-ARTSENISCHOOE
te Utrecht. Bevatende dit quahter 12 folio platen met
omslag, titel en opdracht. De beschrijving der Beenderen
van den Kop des Paards, in 8vo. Te samen f. 10.
Dit werk moet voor rekening worden onthouden.

2°. Over het SCHEEPSTAAN DER TANDEN, dezelfde oor-
zaken en geneeswijze naar een methode, welke een opper-
lijke Methode, door F. C. KRIEDEL, Luitenant-Generaal
van Prins KAREL van Pruisen. Uit het Hoogduitsch
vertaald door J. B. MEENK, Chirurgijn te Utrecht. Met
eene Alphabetische woordenlijst van alle werken, die over
de Tandten geschreven zijn. Met steendrukplaten f. 1,60.

3°. LA NOUVELLE ABELLE ou PARNASSE, ou choix de
morceaux tirés des meilleurs Poètes, à l'usage des maisons
d'éducation. Suite des extraits de la nation Hollandaise
de HELMERS, par AUGUST CLAVAREAU. Nouvelle
édition. In karton à f. 1,00.

4°. GESCHIEDENIS DER VERHUIZING VAN VEERTIG DUI-
ZEND ARMENISCHE CHRISTENEN, in het jaar 1828,
uit de Perzische Provincie Aderbadshan naar Rusland,
door Professor KAREL FREDERIK NEUMANN, met eene
Plaat. Prijs à f. 1,20.

5°. MINIATURE-ALMANAK voor 1837, 1ste Jaargang, waarin
voorkomt een onuitgegeven gedicht van wijlen Professor
E. A. BORGER; voorts dichtstukjes van Meis. PETRONELLA
MOENS, de Heeren B. H. VAN SOMEREN, W. V. OLTHUIS,
enz., en is versierd met 4 draaye plaatjes, in zijt er gegre-
veerden titel; in karton, verguld op snee, met koper,
à 1 gulden.

Van dezen Almanak zijn slechts weinige exemplaren over.

Nouvelles Publications.

BIBLIOTHEQUE ECONOMIQUE.

à 80 Cents le Volume.

- M. de Balzac, *l'interdiction*, suite de la *Maison de l'athée*,
1 volume.
Dedication ou le livre des Douze. 2 volumes.
MM. Roger de Beauvoir et Alphonse Roger, *l'histoire*
des Trois Pins. 1 vol.
Madame Hortense Allart, *Settimia*. 2 vol.
P. L. Jacob, *Une Femme Malheureuse*. 2 vol.
L. Goulan, *Le Notaire de Chantilly*. 2 vol.
M. Masson, *Une Couronne d'Epines*. 2 vol.
A. J. B. Defauconpret, *Le Jeune Imprimeur*. 2 vol.
P. Soulié, *Romans Historiques du Languedoc*. 2 vol.
M. de Balzac, *Le Lys Dans la Vallée*. 2 vol.
H. Lucas, *Caractères et Portraits de Femmes*. 2 vol.
Madame de Girardin, *La Gaieté de M. de Balzac*. 1 vol.
M. Raymond, *Contes et Nouvelles*. 2 vol.
A. Karr, *Le Chemin de l'Éducation*. 2 vol.
B. Jacob, *Pignerol*. 2 vol.
F. Soulié, *Deux Séjours*. 2 vol.
Madame S. Gay, *La Comtesse d'égmont*. 2 vol.
Madame Desbordes valmore, *Le Salon de Lady Betty*. 2 vol.
M. A. Lamartine, *Jocelyn*. 1 volume.
B. Jacob, *La Folle d'Orléans*. 2 vol.
F. Soulié, *Un Été à Mondon*. 2 vol.
M. Raymond, *La Valise de Simon de Bourges*. 2 vol.
Saintine, *Bicciola*. 1 volume.
Balzac, (de) *La Vieille Fille*. 1 volume.
Emile Souvestre, *Riches et Pauvres*. 2 vol.
Paul de Kock, *Zidine*. 2 vol.
A. J. B. Defauconpret, *Jacob Fidele*. 2 volumes f. 1,75.
Musset, *Anne Boleyn*. 2 vol. f. 1,75.
Marrast, *Pierre Simple ou aventures d'un officier de ma-
rine*. 2 vol.
Cooper, *Excursions dans une famille Américaine (ou Suisse)*. 2
volumes.
Soulié, *Satanstiel*. 2 vol. f. 1,75.